

**Reuniunea
Consiliului
de Conducere
al F.C.E.R.**

**BUCUREȘTI,
9-10 iulie 2006**

PRAGMATISM, CREATIVITATE, REVIRIMENT

Nu e întrebare retorică, ci situație de fapt, succint și substanțial prezentată de directorul D.A.S.M., ing. *Nilu Aronovici*: *decalajul între cheltuielile planificate de JOINT și Federație pentru bugetul din 2006 și necesarul anual pentru acoperirea costurilor unui rezident în cămin. În aceste condiții, se impune atragerea de surse de finanțare suplimentare care s-ar putea realiza prin:*

**Ce se întâmplă
cu bătrânii
noștri
din Căminul
„Amalia
și dr. Moses
Rosen“?**

● externalizarea unor servicii medicale (analize, ecografie, radiologie, stomatologie, fizioterapie, recuperare după accidente) ● înființarea de cabinete medicale non-profit ● ajutor din partea statului român ● închirierea unor spații disponibile din cămin, internări, pe bază de plată, ale unor solicitanți neasistați, neevrei, care acceptă să respecte tradițiile iudaice, din țară, evrei cu cetățenie română din străinătate ● mediatizarea căminului prin Internet și prin „Realitatea Evreiască“. Sigur că lucrurile nu sunt deloc ușoare. Se pun probleme legate de: servicii paraclinice, personal cât mai bine calificat, îmbunătățirea vieții celor internați, investiții, în limite realiste, la nivelul aparatului clinic, al mobilierului ș.a. Dar, în condițiile în care soluțiile de ajutorare din partea JOINT-ului se împuținează, suntem nevoiți să facem tot ce ne stă în putință pentru a ne menține prin resurse proprii. *Nu există alternativă.* Întrebărilor formulate de participanții la dezbateri le-a răspuns pertinent directoarea Căminului „Rosen“, dr. *Nadia Georgescu*.

Referatul directorului economic, ec. *Ovidiu Bănescu*, „Execuția bugetară pe șase luni și perspective de realizare a Bugetului F.C.E.R. pe întreg anul 2006“, a fost lucrat avându-se în vedere creșterea apreciabilă a cheltuielilor la gaze, carburanți, dublarea prețurilor până în 2010, presiunile pe care urmează să le suporte bugetul Federației prin reducerea contribuției JOINT-ului. În această situație, a fost nevoie de elaborarea unei noi strategii din partea conducerii Federației. Câteva exemple: raționalizarea transporturilor auto, generalizarea contribuției participanților la spectacolele de Purim, *Sedere* colective, seminarii de tineret și pentru generația de mijloc, închirierea spațiilor libere din Complexul „Băluș“, raționalizarea cheltuielilor la casele de oaspeți, la Centrul de Ajutor Medical din Capitală (o propunere: închirierea cabinetelor după-amiaza). Se are în vedere eficientizarea activității restaurantelor rituale, crearea de noi baze de venituri prin diverse forme de parteneriat public-privat, fără ca Federația să investească un leu.

**„Să valorificăm
ce avem -
prin parteneriate“**

Un exemplu: vinderea unui teren, în care se stipulează că, dacă întreprinzătorul ridică o construcție, Federația are o cotă-parte din beneficiul adus de respectiva clădire. O informare importantă, legată de subiect, a fost susținută de președintele F.C.E.R., deputat dr. *Aurel Vainer*, privind întrunirea anuală de elaborare a bugetului de către conducerea F.C.E.R. împreună cu conducerea JOINT. Cea de-a opta reuniune de acest fel s-a desfășurat la Bran, într-o formulă nouă, cu participarea a șapte președinți de comunități. Cu acest prilej, am fost informați că noul director al Programului JOINT pentru România va fi *Jorje Diener*, cu sediul la Budapesta, ajutat de *Mircea Cernov*, tot din Budapesta. Directorul adjunct al Programului, *Israel Sabag*, va veni să locuiască, din această toamnă, în România. Discuțiile purtate la reuniunea de la Bran au vizat nu numai alcătuirea bugetului, ci și activitatea comunitară de perspectivă pe următorii ani. Ideea centrală din partea JOINT a fost: să valorificăm ce avem nu prin vânzări, ci prin parteneriate: un tip de proprietate care nu aducea venit și fi schimbat cu altul aducător de profit. În urma discuțiilor, vorbitorul a propus înființarea unei noi comisii de buget, formată din specialiști.

Una dintre cele mai grave teme puse în discuție a fost problema conservării patrimoniului cultural iudaic, cu accent pe campania de calomnii împotriva F.C.E.R., a cărei conducere a fost acuzată de „vânzarea cimitirelor“, drept pentru care, în mod iresponsabil, se cere ca, printr-o hotărâre legislativă, să-i fie retras dreptul de proprietate asupra sinagogilor și cimitirelor. Campania a fost declanșată de David Kahan, om de afaceri originar din România, stabilit în S.U.A., care „a avut

interese în România și a încercat să obțină numirea ca reprezentant oficial și responsabil pentru toate cimitirele evreiești din România“ (Marele Rabin Menachem Hacohen - în interviul acordat ziarului israelian de limbă română „Ultima Oră“, la 30 iunie 2006). În urma unei întrevederi cu conducerea Federației, în care David Kahan a propus ca întreținerea cimitirelor evreiești din România să fie supervizată de o comisie de rabini aduși de el, Marele Rabin Menachem Hacohen a susținut că, dacă ar fi să existe o comisie autorizată de rabini, aceea ar trebui să fie desemnată de Consiliul Rabinic European. După acest răspuns, David Kahan a inițiat campania sus-amintită în ziare israeliene de limbă română și în unele publicații românești. Gravitatea problemei nu se datorează doar neadevărurilor flagrante și injuriilor la adresa conducerii F.C.E.R., venite din partea cuiva care este președintele unei asociații intitulată a „evreilor româno-americani“, asociație „mai mult de domeniul afacerilor decât al binefacerilor“, despre așa-zise „vânzări de cimitire“. Răspunsul Marelui Rabin Menachem Hacohen în această privință este clar. „Ceea ce s-a vândut, în unele cazuri, este terenul [...] alipit cimitirului“, achiziționat de comunități în vederea extinderii, în caz de nevoie. „Azi, când în România a rămas un număr atât de mic de evrei, aceste spații nu mai sunt necesare [...]. Numai începând cu o sută de metri distanță de la ultimul mormânt, se poate discuta despre o eventuală vânzare a terenului liber“. Paza, curățenia, întreținerea, ca să nu mai vorbim de reparațiile cimitirelor, preocupă conducerea F.C.E.R. de multă vreme, preocupare care a fost mediatizată, în repetate rânduri, în „Realitatea Evreiască“. Numai în 2003, prof. dr. arh. *Tiberiu Benedek*, coordonatorul Serviciului Bunuri, arăta, într-un interviu acordat R.E.

**Nu a dispărut
și nu s-a vândut
nici un cimitir
evreiesc
din România**

(nr. 199 din 26 noiembrie - 20 decembrie 2003), că, din 802 cimitire, numai 103 funcționează în localități unde locuiesc evrei, 698 sunt închise, 728 nu au paznic, 73 nu beneficiază nici măcar de o minimă supraveghere. Era prezentată, în continuare, o listă de cheltuieli covârșitoare necesare doar pentru încetinirea procesului de degradare la care sunt supuse cimitirele evreiești din România. „Nu vă puteți imagina dramatismul strădaniilor noastre!“, a fost leitmotivul acestui S.O.S. adresat evreimii mondiale, cu precădere - celei originare din România, de a contribui la salvarea acestor cimitire în care odihnesc și osemintele înaintașilor lor. Un S.O.S., în urma căruia „am primit 200 de dolari destinați acestui scop“, declara, cu ironie amară, la actuala întrunire, profesorul Benedek. Nu înseamnă că actuala conducere a Federației a stat cu mâinile în sân. Atât din Programul de măsuri privind cimitirele evreiești din România, întocmit în baza deciziei luate la întrunirea Comitetului Director din 12 iunie 2006, cât și din scrisoarea adresată de președintele F.C.E.R., deputat dr. *Aurel Vainer*, șefului Cancelariei Primului Ministru, *Aleodor Marian Frâncu*, prezentate la reuniune, au reieșit: ● eforturile financiare făcute până în prezent de Federație pentru asigurarea unui minimum de pază și îngrijire la 728 de cimitire ● propunerile de îmbunătățire a situației în care se găsesc cimitirele noastre ● faptul, demonstrat cu argumente, că *nu a dispărut și nu s-a vândut nici un cimitir evreiesc din România*.

**Preocupări
mai vechi,
preocupări
în premieră**

Un important bloc tematic a fost compus din: ● măsurile pentru evaluarea riguroasă a obiectelor de patrimoniu, în vederea valorificării ● expunerea realizată de noul director general al Fundației „Caritatea“, *Shlomo Izsak* ● acordarea de către F.C.E.R. a cinci burse pentru Școala „Lauder“ ● informarea privind relațiile F.C.E.R. cu organizațiile evreiești internaționale ● expunerea doctorului *Alexandru Elias* privind activitatea Comisiei, pe care o conduce, pentru combaterea antisemitismului și negării Holocaustului. O intervenție despre „firul invizibil al antisemitismului“, s-a concentrat asupra: ● intelectualilor evrei de vază care „sunt rezervați atunci când e vorba să ia atitudine“ ● uscăturilor din pădurea noastră care alimentează antisemitismul ● lipsei de reacție a presei românești în fața unor manifestări antisemite, negaționiste. Începerea de către specialiștii de la C.S.I.E.R. a cercetărilor asupra vieții evreilor în perioada 1944-1989 a constituit un alt punct interesant de pe ordinea de zi a lucrărilor.

Cu aprobarea de către Consiliul de Conducere al F.C.E.R. a variantei îmbunătățite de Statut, pe baza amendamentelor propuse la întrunirea din 27 martie a.c., s-au încheiat lucrările actualei reuniuni. Documentele aprobate vor fi publicate într-o ediție specială din numărul următor al revistei, iar Statutul - într-o broșură. Spicuri din interesantele intervenții ale tuturor participanților la discuții, membri ai Consiliului de Conducere și invitați, vor fi, de asemenea, date publicității într-un număr viitor.

IULIA DELEANU

Urmare din pag. 1

În ce privește degradarea unor cimitire evreiești, desigur, timpul și-a pus amprenta, ținând seama de resursele materiale și financiare reduse ale Federației Comunităților Evreiești din România. În plus, aspectul de multe ori nesatisfăcător din cimitirele evreiești din România este determinat de creșterea rapidă și foarte abundentă a vegetației, a cărei înlăturare sistematică necesită oameni și bani. Tot astfel, o problemă extrem de dificil de rezolvat o constituie asigurarea pazei cimitirelor evreiești numai de către Federația Comunităților Evreiești din România. În unele cazuri, s-a recurs la soluții de compromis, cu eficiență uneori foarte redusă.

Ținând seama de faptul că, potrivit tradiției și regulilor religioase mozaice, un cimitir evreiesc „nu are moarte“, Federația Comunităților Evreiești din România a adoptat un Program de măsuri privind Cimitirele Evreiești, care, în esență, prevede următoarele:

a) *obținerea sprijinului autorităților centrale și locale*, în temeiul unor reglementări în vigoare, pentru: ● identificarea de cimitire evreiești necuprinse, până acum, în baza de date a F.C.E.R., cu reglementarea statutului lor juridic ca bunuri sacre, care aparțin de drept F.C.E.R. ● asigurarea, prin Poliția Comunitară, a pazei cimitirelor, acolo unde nu există, în prezent, condițiile de securitate necesare, cimitirele evreiești fiind parte din patrimoniul național românesc ● realizarea de acțiuni periodice pentru eliminarea vegetației sălbatice, prin utilizarea celor care prestează muncă neremunerată în folosul localității ● identificarea unor posibilități de majorare a alocațiilor bugetare pentru activitățile Culturii Mozaic, cu sprijinul Departamentului Cultelor.

b) *folosirea cât mai eficientă* de către Federația Comunităților Evreiești din România și comunitățile evreiești din teritoriu, a resurselor proprii alocate pentru îngrijirea cimitirelor;

c) *actualizarea Bazei de Date a F.C.E.R.* privind cimitirele evreiești, printr-un program adecvat;

CONSERVAREA PATRIMONIULUI IUDAIC ÎN ROMÂNIA

d) *constituirea*, la nivelul comunităților și al F.C.E.R., a *Comitetului pentru Cimitirele Evreiești*, la care să fie invitați să participe și reprezentanți ai Autorităților publice locale, ai unor organizații neguvernamentale și persoane fizice interesate;

e) *lansarea unui Apel Internațional*, de către Federația Comunităților Evreiești din România, *pentru constituirea unui Fond Umanitar privind „Cimitirele Evreiești din România“*, inițiativă care ar oferi tuturor celor care își manifestă îngrijorarea pentru aceste locuri sfinte să își aducă contribuția reală și utilă pentru salvarea lor. Se poate avea în vedere, în acest cadru, înființarea unui *site pe Internet și deschiderea unui Cont Bancar*, larg accesibil pentru deponenții din țară și străinătate.

În ceea ce privește o eventuală modificare a O.U.G. 36/2002, aprobată prin Legea 598/2002, Federația Comunităților Evreiești din România consideră că nu este necesară, întrucât prin această reglementare este stabilit - de fapt, recunoscut - dreptul unic de proprietate al Federației Comunităților Evreiești din România asupra bunurilor comunitare religioase cu caracter sacru. În calitate sa de proprietar, Federația Comunităților Evreiești din România asigură punerea în aplicare a prevederilor de la Art. 5 din Lege, inclusiv în cazul cimitirelor. Federația Comunităților Evreiești din România este îndrituită să folosească expertize rabinice prevăzute în Lege.

Considerăm că *nu este necesară constituirea unui Comitet* format din reprezentanți ai Federației Comunităților Evreiești din România, ai Comunităților Evreiești de origine română din Statele Unite ale Americii, Europa și Israel, împreună cu reprezentanți rabinici desemnați de acestea și cu reprezentanți ai Ministerului Administrației și Internelor și ai Ministerului Culturii și Cultelor. Această măsură ar însemna o încălcare evidentă a dreptului de dispoziție asupra proprietății.

În plus, este de menționat și faptul că organizarea piramidală nu este caracteristică pentru Cultul Mozaic din România sau din oricare altă țară. Potrivit practicii și tradiției îndelungate specifice evreiești, rabinii și comunitățile evreiești pot solicita orientări, sfaturi, îndrumări de la somități rabinice din alte localități sau țări, dar răspunsurile acestora nu sunt obligatorii pentru solicitanți.

În raport cu cele mai sus prezentate, apreciem, stimate domnule Șef al Cancelariei Primului Ministru, *Aleodor Marian Frâncu*, că *este de mare utilitate*, pentru Federația Comunităților Evreiești din România, *un sprijin esențial* din partea Guvernului vizând îmbunătățirea rapidă și substanțială a situației cimitirelor evreiești din România, urmând ca acestea să fie mai bine îngrijite, mai bine păzite, asigurându-se condiții absolut necesare pentru continuarea existenței și funcționării lor, atât pentru evreii care trăiesc astăzi în România, cât și pentru cei cu rezidență în Statul Israel sau în alte țări ale lumii, pentru a păstra și cinsti memoria celor de dinaintea lor.

Cu stimă și considerație,
Dr. AUREL VAINER, președintele F.C.E.R.

**Întâlnire
specială
între
lideri
ai JOINT,
ai F.C.E.R.,
președinți
de
comunități,
conducători
de
departamente**

„O viziune a comunității pentru următorii șapte ani“

Între 30 iunie - 2 iulie a.c., s-a derulat, la Bran, o importantă întrunire a liderilor F.C.E.R. și conducători ai JOINT (*Alberto Senderey*, *Jorje Diener*, dr. *Zvi Feine* și *Israel Sabag*). Obiectivul - menținerea și dezvoltarea vieții comunitare în România în următorii ani, despre care, organizatorul său, dr. *Zvi Feine*, directorul, în exercițiu, al Programului JOINT pentru România, a declarat: „JOINT este foarte mândru de a fi realizat, împreună cu președintele F.C.E.R., dr. *Aurel Vainer*, această foarte importantă întâlnire. A fost o șansă faptul că, pentru prima dată, au participat atât membrii Comitetului Director cât și președinți de comunități, conducători de departamente din D.A.S.M. ș.a. Ceea ce s-a desprins în urma discuțiilor a fost o viziune a comunității pentru viitorii șapte ani, asupra celor mai importante domenii de activitate ale Federației: asistență socială și medicală, educație iudaică, creșterea veniturilor din mai multe surse, în comunități, dezvoltarea vieții evreiești în România, în general. Dezbaterile au demonstrat, o dată în plus, cât de semnificativ și plin de succes este parteneriatul între JOINT și F.C.E.R.“. Vom reveni.

**„Realitatea Evreiască“
dezbătută de Comitetul
Director al F.C.E.R.**

Într-o întâlnire a Comitetului Director al F.C.E.R. cu membrii redacției, a fost analizată și dezbătută activitatea revistei „Realitatea Evreiască“.

Participanții - atât membrii Comitetului, cât și redactorii - au făcut o serie de observații și sugestii vizând îmbunătățirea conținutului revistei, precum și a difuzării ei în rândul cititorilor.

Intr-un număr viitor, vom prezenta opiniile vorbitorilor și planul de măsuri pentru creșterea calității publicației noastre.